

den her foreslaaede Maade at ansætte Capitelstaxten paa bliver vedtagen, saa blive de nøbte til at optræde partiske, for at værges sig mod hinanden.

L. Jensen: Maafee jeg dertil maa bemærke, at det forekommer mig, at den høitæredede Indenrigsminister ikke kan bestemt forudsætte dette. Jeg har ikke den Tro, at Præsten vil saaledes sætte sig op mod Menighedens Medlemmer i det Sogn, i hvilket han er ansat som Præst, at han skulde ville forlange Ubilligheder, og jeg har ikke den Tro, at noget Sognesforstanderskab vil være saa partisk at optræde saaledes, at Præsten absolut skulde bestemme meget mere, end der svarer til det virkelige Forhold. Jeg troer, at Forslaget ikke bliver opfattet, som det hør; det sigter kun til at tilvejebringe en Righed, saaledes at de stedfindende Misforstaaelser eller den tilstedeværende Misnøie bortryddes. Et saadant Forhold, som man her har forudsat, er der ikke i Landcommunerne efter mit Kjendskab til dem. Man siger, at man skulde søge at finde upartiske Mænd, hvem Ansættelsen kunde overdrages, men jeg veed ikke, hvem det skulde være; thi Rjøbmændene ere ikke upartiske, det tør jeg paastaae, da de have saamange Hensyn at tage til sig selv og saamange Forbindelser med Tiendehyberne, at de let kunne blive partiske, og der er ingen saadan Repræsentation af Rjøbmændene, hvorefter man kunde antage, at det skulde være dem, der bedst kunde udfinde det rette Forhold. Det forekommer mig, at den høitæredede Indenrigsminister ikke opfatter Forholdet mellem Sognepræsten og Communen rigtigt. Naar dette Lovforslag bliver til Lov, frygter jeg ikke for, at der, naar Forholdet ellers er godt, derved skulde opstaae et Misforhold mellem dem.

Indenrigsministeren: Jeg troer dog, at den ærede Forslagsstiller mag vel lægge Mærke til, at, dersom hans Forslag bliver vedtaget, saa staaer Sognepræsten ikke alene som den, der har sin egen men tillige som den, der har mange Andres Interesse at varetage. Præstetienden her i Landet er, som vel bekendt, kun $\frac{1}{3}$ af Tiendehjælperne, og des-

uden er der mange andre gamle fastflaaede Afgifter, der hdes efter Capitelstaxten. Præsten staaer altsaa som Mandatar for ganske anderledes store Interesser end hans egne. Derfor troer jeg, at det er vel begrundet, naar jeg siger, at i samme Forhold, som selve Tiendehyberne ville optræde partiske, i samme Forhold er Præsten nødsaget til at optræde partisk i modsat Retning.

L. Jensen: Jeg skal dertil bemærke, at det er mig jo ganske godt bekendt, at der er flere Tiender end Præstetienden; men det forekommer mig ikke, at de kunne være saa fastflaaede, som den høitagtede Indenrigsminister udtalte; de maae idetmindste være variable (Indenrigsministeren: Nei!) Det forekommer mig, at der kan dog ikke være sluttet Accord for en Mands Levetid, men at Accorden maa rette sig efter Kornpriserne; ere de lave, saa maa Capitelstaxten ogsaa blive det, ere de høie, saa bliver det omvendt. Men, som sagt, jeg kan ikke troe, at Sognesforstanderskabet skulde være saa uretfærdigt, at det ikke skulde holde sig til de virkelige Forhold. For mig maa man gjerne søge at faae Lovforslaget forbedret ved et Udvalgs Nedsættelse, men Hovedprincippet er at faae de Ubilligheder udjevne, som nu forefindes.

Madvig: Jeg troer at kunne udtale, at der i den ærede sidste Talers Opfattelse er en stor Misforstaaelse af Ordet „fastflaaede“. Naturligviis meente den ærede Indenrigsminister ikke, at Priserne ere fastflaaede, men at der er en stor Mængde Idelser og Landgildbeafgifter, der een Gang for Alle ere fastflaaede til et vist Quantum Sæd, der skal betales efter Capitelstaxten, og i hvilke der ikke kan stee Forandring ved de Bestemmelser, hvorved de ere fastflaaede efter Capitelstaxten. Man kan sige, at man oppebærer en Afgift efter Capitelstaxten, eller at en sluttet Contract giver en Indtægt efter Capitelstaxten; men man kan ikke sige, at Afgiften eller Contracten forandres efter Capitelstaxten. Hvad den ærede Indenrigsminister meente, var, at der er en Mængde Betalinger, om hvilke det uforanderligt er fastflaaet, at de skulle afgjøres med et